

ЗАКОН за лова и опазване на дивеча

Обн., ДВ, бр. 78 от 26.09.2000 г., изм., бр. 26 от 20.03.2001 г., бр. 77 от 9.08.2002 г., изм. и доп., бр. 79 от 16.08.2002 г., доп., бр. 88 от 4.11.2005 г.
кн. 10/2000 г., стр. 87; кн. 9/2002 г., стр. 183
т. 5, р. 4, № 430

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Законът урежда отношенията, свързани със собствеността, опазването и стопанисването на дивеча, организацията на ловното стопанство, правото на лов и търговията с дивеч и дивечови продукти.

Чл. 2. (1) Дивечът в Република България е частна държавна собственост.

(2) Дивечът се стопанисва по ловностопански райони на популационен принцип.

Чл. 3. (1) Опазването на дивеча като национално богатство цели съхраняване на генофонда и видовото разнообразие, увеличаване и устойчиво развитие на дивечовите запаси, обогатяване на фауната и запазване на екологичното равновесие в природната среда.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Опазването на дивеча е основен принцип за организация на ловната площ и управление на ловното стопанство, стопанисване на дивеча, неговите местообитания, екосистеми и процеси, които протичат в тях и упражняване на правото на лов.

(3) Опазването включва дейностите по защита, охрана и контрол при стопанисване на дивеча и упражняване на правото на лов.

Чл. 4. Организацията на ловната площ, управлението на ловното стопанство и контролът по стопанисването на дивеча се осъществяват от Министерството на земеделието и горите.

Чл. 5. (1) Дивеч по смисъла на закона са всички бозайници и птици - обект на лов, които живеят на свобода при естествени условия или се развъждат в заградени територии с ловностопанска цел.

(2) Обект на лов са:

1. (изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) бозайници и птици съгласно приложение № 1;

2. бозайници и птици, интродуцирани в страната с ловностопанска цел;

3. подивели и скитащи кучета и котки в ловностопанските райони.

(3) Не са обект на лов бозайниците и птиците по ал. 2, развъждани и отглеждани в зоопаркове, зооградни и зоокътове, както и тези, развъждани във ферми, до момента на разселването им в природата.

(4) Според времето на пребиваване на територията на страната дивечът се разделя на местен и мигриращ.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) В зависимост от биологичните особености, режима на стопанисване и начините на ловуване дивечът се разделя на едър и дребен, посочени в приложение № 1.

Глава втора

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ЛОВНАТА ПЛОЩ И УПРАВЛЕНИЕ НА ЛОВНОТО СТОПАНСТВО

Раздел I

Организация на ловната площ

Чл. 6. Ловната площ на страната включва всички земи, гори и водни площи, които са обитавани от дивеч или в които има условия за съществуването му, извън населените места, определени с общи и подробни градоустройствени планове или с околоръстни полигони.

Чл. 7. (1) Ловната площ на страната се разпределя на ловностопански райони независимо от фондовите граници и собствеността върху земите, горите и водните площи.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Не се обособяват ловностопански райони върху природни резервати.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) В защитените територии стопанисването на дивеча се извършва съгласно техния режим и план за управление, а в обектите, непосредствено свързани с отбраната и националната сигурност на страната - по ред, определен със заповед от министъра на земеделието и горите и министъра на отбраната.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Площта на ловностопанските райони зависи от основния вид дивеч и се определя при условия и по ред, определени с правилника за прилагането на закона. В землището на едно населено място - село, не се обособява повече от един ловностопански район.

(5) (Нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Ловностопанските райони са:

1. ловностопански райони на ловните дружини по чл. 29;

2. ловностопански райони на държавни дивечовъдни станции;

3. ловностопански райони на бази за интензивно стопанисване на дивеча;

4. ловностопански райони на дивечовъдни участъци.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Границите на ловностопанските райони се определят по трайни теренни форми и съоръжения, съобразени със землищните граници, и се утвърждават със заповед на министъра на земеделието и горите по предложение на началника на Националното управление по горите.

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) (1) За увеличаване на дивечовите запаси, запазване на дивечовото разнообразие и съхраняване на генетичния фонд се създават държавни дивечовъдни станции, дивечовъдни участъци и бази за интензивно стопанисване на дивеча.

(2) Границите на държавните дивечовъдни станции, дивечовъдните участъци и базите за интензивно стопанисване на дивеча се определят по трайни теренни форми и съоръжения независимо от землищните и фондовите граници. Общата им площ е до 15 на сто от ловната площ на страната.

(3) Изграждането на бази за интензивно стопанисване на дивеча с площ по-голяма от 5 хектара се съгласува с министъра на околната среда и водите.

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) (1) Държавните дивечовъдни станции съгласно приложение № 2 са юридически лица със статут на държавни предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон.

(2) Основният предмет на дейност на държавните дивечовъдни станции е:

1. запазване и обогатяване на видовото разнообразие на дивеча;
2. изграждане на ловностопански съоръжения и провеждане на биотехнически мероприятия;
3. възпроизводство, разселване, опазване и охрана на дивеча;
4. аклиматизация и реаклиматизация на дивеча;
5. подобряване на екстериорните и трофейните качества на дивеча;
6. ползване на дивеча и дивечовите продукти и провеждане на организиран ловен туризъм;
7. ползване на горите от държавния горски фонд за съхраняване качествата на биотипите и подобряване на местообитанията.

(3) Началникът на Националното управление по горите със заповед определя райони на дейност на държавните дивечовъдни станции, които осъществяват дейности, свързани със:

1. възпроизводство на горите в горския фонд;
2. ползвания от горите и земите от горския фонд;
3. опазване на горите и земите в горския фонд;
4. проектиране и строителство в горския фонд;
5. управление на горите от държавния горски фонд;
6. охрана на горите и земите от горския фонд и на горите, създадени върху поземлен фонд.

(4) Държавните дивечовъдни станции могат да осъществяват и други дейности, свързани с основния им предмет на дейност.

(5) Имуществото на държавните дивечовъдни станции се състои от имущество, предоставено им по вид, обем и стойност от министъра на земеделието и горите, и от имущество, придобито от тях в резултат на дейността им.

(6) Срещу държавните дивечовъдни станции не може да се открива производство по несъстоятелност.

(7) Дейността на държавните дивечовъдни станции по ал. 2, т. 1 - 5 и по ал. 3 се подпомага от държавата чрез бюджета на Министерството на земеделието и горите.

(8) Държавните дивечовъдни станции са възложители на обществени поръчки и за осъществяване на дейността си организират и провеждат процедури по Закона за обществените поръчки.

Чл. 9а. (Нов - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Органи на управление на държавните предприятия по чл. 9, ал. 1 са:

1. министърът на земеделието и горите;
2. началникът на Националното управление по горите;
3. директорът.

Чл. 9б. (Нов - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Министърът на земеделието и горите или упълномощено от него лице:

1. упражнява правата на собственост на държавата в държавните дивечовъдни станции и провежда политиката на държавата в областта на организацията на ловната площ, опазването и стопанисването на дивеча;
2. взема решения за разпореждане с дълготрайни материални активи, за учредяване на вещи права и за отдаване под наем на недвижими имоти, стопанисвани от държавните дивечовъдни станции;
3. осъществява дадените му със закон правомощия, свързани с дейността на държавните дивечовъдни станции;
4. одобрява годишния счетоводен отчет на отделните държавни дивечовъдни станции;
5. упражнява контрол по опазване имуществото на държавните дивечовъдни станции.

Чл. 9в. (Нов - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) (1) Началникът на Националното управление по горите назначава директорите на държавните дивечовъдни станции за срок 5 години и сключва с тях договори за управление.

(2) Началникът на Националното управление по горите освобождава преди изтичането на срока директор на държавна дивечовъдна станция, който:

1. нарушава условията, предвидени в договора за управление;
2. е подал писмено заявление за освобождаване;
3. е във фактическа невъзможност да изпълнява задълженията си повече от 6 месеца.

(3) Началникът на Националното управление по горите:

1. утвърждава годишния финансов план на държавните дивечовъдни станции;
2. утвърждава структурата, щатното разписание на длъжностите и средствата за работна заплата на държавните дивечовъдни станции в съответствие с годишния финансов план;

3. съгласува годишния счетоводен отчет на държавните дивечовъдни станции и го предлага за утвърждаване от министъра на земеделието и горите;
4. назначава дипломиран експерт-счетоводител или одиторско предприятие за заверка на годишния счетоводен отчет;
5. предлага на министъра на земеделието и горите решения за разпореждане с дълготрайни материални активи, за учредяване на вещни права и за отдаване под наем на недвижими имоти;
6. предлага на министъра на земеделието и горите предприемане на действия по реда на чл. 6 от Закона за държавната собственост;
7. взема решения за ползване на кредити;
8. назначава проверки на дейността на държавните дивечовъдни станции;
9. взема решения за бракуване на дълготрайни материални активи, стопанисвани от държавните дивечовъдни станции;
10. упражнява контрол по спазването на нормативните актове и финансовата дисциплина в държавните дивечовъдни станции;
11. изпълнява и други функции, свързани с управлението на държавните дивечовъдни станции, в съответствие с действащите нормативни актове или възложени му от министъра на земеделието и горите.

Чл. 9г. (Нов - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) (1) Директорът на държавната дивечовъдна станция:

1. представлява дивечовъдната станция пред държавните органи, съдилищата и пред трети лица в страната и в чужбина;
2. осъществява оперативното ръководство на държавната дивечовъдна станция;
3. сключва договори за дейностите, извършвани от държавната дивечовъдна станция;
4. сключва и прекратява трудовите договори с работниците и служителите в държавната дивечовъдна станция;
5. изготвя и представя за съгласуване от началника на Националното управление по горите годишния счетоводен отчет;
6. изготвя и представя на началника на Националното управление по горите годишен доклад за дейността на държавната дивечовъдна станция;
7. прави предложение до началника на Националното управление по горите за бракуване на дълготрайни материални активи;
8. взема решения за отдаване под наем на движими вещи, стопанисвани от държавната дивечовъдна станция.

(2) Директорът на държавната дивечовъдна станция може да делегира част от правомощията си по ал. 1 на други нейни служители.

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Министърът на земеделието и горите по предложение на началника на Националното управление по горите със заповед обособява:

1. дивечовъдните участъци и определя районите им в границите на държавните лесничейства;
2. бази за интензивно стопанисване на дивеча по предложение на лицата, които го стопанисват и без да са налице условията по чл. 7, ал. 4.

Чл. 11. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) В гори и земи от горския фонд, върху които е учредено право на ползване на научни институти и висши училища, чиято научна и образователна дейност е свързана с горското и ловното стопанство, могат да се обособят дивечовъдни участъци по реда на чл. 10 и бази за интензивно стопанисване на дивеча.

Чл. 12. (1) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) На територията на един или повече ловностопански райони с общи граници могат да се обособяват развъдници за определен период. В тях се провеждат планираните ловностопански мероприятия, без да се ловува, с изключение на хищници.

(2) Границите на развъдниците се определят с ловоустройствения проект по предложение на комисиите по ловно стопанство към държавните лесничейства.

Чл. 13. (1) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) За ловностопанските райони се изработват ловоустройствени проекти съгласно издадени от министъра на земеделието и горите наредби за:

1. устройството на горите и земите от горския фонд и на ловностопанските райони;
2. бонитиране на дивечовите местообитания;
3. таксиране на дивеча.

(2) Ловоустройствените проекти се утвърждават от началника на Националното управление по горите след съгласуване със съответните министерства и ведомства.

Раздел II

Управление на ловното стопанство

Чл. 14. Министерството на земеделието и горите чрез Националното управление по горите управлява и контролира:

1. организацията на ловното стопанство;
2. опазването, възпроизводството, разселването и ползването на дивеча;
3. придобиването и упражняването на правото на лов;
4. провеждането на организиран ловен туризъм;
5. търговията с дивеч и дивечови продукти;

6. изпълнението на ловоустройствените проекти;
7. финансирането на дейностите в ловностопанските райони, стопанисвани от неговите органи.

Чл. 15. (1) Създава се Ловен съвет към Националното управление по горите като консултативен орган по организацията на ловната площ, управлението на ловното стопанство, опазването, възпроизводството, разселването и ползването на дивеча в национален мащаб.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Министърът на земеделието и горите определя със заповед състава на Ловния съвет. Председател на Ловния съвет е ресорният заместник-министър на земеделието и горите.

Чл. 16. (1) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Регионалните управления на горите осъществяват дейностите по чл. 14 в определените им райони на дейност, с изключение на районите на дейност на държавните дивечовъдни станции, в които осъществяват дейности, свързани с охраната на дивеча, както и контрол по изпълнението на лесо- и ловоустройствените проекти.

(2) Началникът на Националното управление по горите със заповед създава съвети по лова към регионалните управления на горите за обсъждане на проблеми по лова и опазване на дивеча.

(3) Председател на съвета по лова по ал. 2 е началникът на регионалното управление на горите и членове - представители на областната администрация, регионалната дирекция на вътрешните работи, районната инспекция по опазване на околната среда и водите, ловните сдружения и на други заинтересувани организации.

Чл. 17. Държавните лесничейства и държавните дивечовъдни станции осъществяват дейностите по чл. 14 и непосредствената охрана на дивеча в определените им райони на дейност и прилежащите им ловностопански райони.

Чл. 18. (1) (Доп. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Създават се комисии по ловно стопанство към държавните лесничейства и държавните дивечовъдни станции като консултативни органи по въпроси, свързани с организацията на ловните площи, управлението на ловното стопанство и стопанисването на дивеча.

(2) Началникът на регионалното управление на горите утвърждава със заповед състава на комисията по ал. 1, в която се включват представители на държавните лесничейства, държавните дивечовъдни станции, районните инспекции на околната среда и водите, районните полицейски управления, общинските администрации и на лицата, стопанисващи дивеча.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Председател на комисията по ловно стопанство е директорът на държавното лесничейство или държавната дивечовъдна станция, който при необходимост може да привлеча други специалисти и представители на собствениците на земи и гори.

Чл. 19. Министърът на земеделието и горите издава правилник за организацията и дейността на консултативните органи по чл. 15, ал. 1, чл. 16, ал. 2 и чл. 18, ал. 1.

Чл. 20. Началникът на Националното управление по горите назначава директорите на държавните дивечовъдни станции, които трябва да отговарят на изискванията по чл. 31, ал. 1 от Закона за горите.

Глава трета

ПРАВО НА ЛОВ

Чл. 21. (1) Правото на лов включва право на ловуване и придобиване на дивеч, ловни трофеи и дивечови продукти.

(2) С правото на лов е свързано и задължението за опазване на дивеча.

Чл. 22. (1) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Право на лов имат пълнолетни български граждани, положили успешно теоретичен и практически изпит по темите дивечознание; ловно законодателство; дивечоразвъждане, стопанисване, ползване и опазване на дивеча; начини, методи и средства за ловуване; оръжезнание и ловна стрелба; ловна кинология; болести по дивеча; оказване на първа медицинска помощ. Изпитът се полага пред комисия, назначена със заповед на министъра на земеделието и горите или на упълномощено от него длъжностно лице.

(2) Комисията издава удостоверение на лицата, издържали изпита.

(3) Ловните и горските стражари, както и други длъжностни лица, осъществяващи контрола и охраната на дивеча, могат да упражняват правото на лов извън определените им охранителни участъци.

Чл. 23. (1) За упражняване правото на лов се издава документ - билет за лов, който е личен и правата по него не могат да се преотстъпват.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Билетът за лов се издава от държавното лесничейство или държавната дивечовъдна станция, в чийто район на дейност е постоянният адрес на лицето, придобило право на лов след представяне на удостоверение по чл. 22, ал. 2. Билетът за лов е по образец, утвърден от министъра на земеделието и горите, и се заверява всяка календарна година в съответното държавно лесничейство или държавна дивечовъдна станция при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

(3) Лицата, незаверили билета си за лов за календарната година, не могат да упражняват правото на лов през годината.

(4) На лицата, незаверили билета си за лов в продължение на три последователни години, се отнема придобитото право на лов.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Държавните лесничейства и държавните дивечовъдни станции водят публичен регистър на издадените и презаверени билети за лов по образец, утвърден от министъра на земеделието и горите.

Чл. 24. Завършилите висши и средни специални училища, в които се изучава дисциплината "Ловно стопанство", не полагат теоретичен изпит по чл. 22.

Чл. 25. Националното управление по горите издава на чужденци билети за лов, както следва:

1. на представители на дипломатически мисии - при условията на взаимност;
2. на чужденци, дългосрочно пребиваващи в Република България - след полагане на изпит по реда на чл. 22 или представяне на билет за лов, валиден за страната, чиито граждани са, след съгласуване с Министерството на вътрешните работи за носене на ловно оръжие;
3. на чужденци, краткосрочно пребиваващи в Република България - за срок от един месец - след представяне на билет за лов, валиден за страната, чиито граждани са.

Чл. 26. (1) Право на подборно ловуване имат лица, придобили право на лов, със стаж като ловци не по-малък от 2 години и успешно положили изпит пред комисия, назначена със заповед на началника на Националното управление по горите.

(2) На лицата, придобили права по ал. 1, се издава удостоверение по образец, утвърден от министъра на земеделието и горите.

(3) Право на подборно ловуване имат и лицата по чл. 25, като за тях не се прилагат ал. 1 и 2.

Чл. 27. (1) Ловни водачи са лицата, придобили права по чл. 26, ал. 1, завършили специален курс за подготовка и положили успешно изпит.

(2) Изпитите по ал. 1 се провеждат от комисия, назначена със заповед на началника на Националното управление по горите. На лицата, успешно положили изпит, се издава удостоверение по образец, утвърден от министъра на земеделието и горите.

Чл. 28. (1) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Редът и начинът за придобиване на право на лов, на подборно ловуване и на ловни водачи се определят с правилника за прилагане на закона.

(2) За полагане на изпит по чл. 22, издаване на билети за лов, както и за презаверката им се заплащат такси в размер, определен с тарифа на Министерския съвет.

(3) Лицата по чл. 22 на възраст над 65 г. заплащат предвидените такси по ал. 2 с 50 на сто намаление. Инвалидите се освобождават от заплащане на такси по ал. 2.

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) (1) Български граждани, придобили право на лов, се обединяват в ловна дружина с оглед на общността на техните интереси за стопанисване и опазване на дивеча в един ловностопански район.

(2) Максималният брой на ловците на територията на едно държавно лесничейство или държавна дивечовъдна станция се определя със заповед на министъра на земеделието и горите въз основа на препоръчителна норма за ловна площ от 75 хектара за един ловец и съобразена със състоянието на дивеча и броя на ловците.

(3) За сформирването на ловна дружина са необходими най-малко 20 ловци.

(4) Ловните дружини се регистрират в държавното лесничейство, съответно в държавната дивечовъдна станция.

(5) Регистрацията по ал. 4 се извършва след подаване на заявление, към което се прилагат:

1. списък на членовете на дружината;
2. протокол от събрание на дружината.

Чл. 30. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) (1) Лицата по чл. 29, обединени в ловни дружини със съседни ловностопански райони, учредяват ловно сдружение с цел осъществяване на дейности, свързани с възпроизводство, стопанисване, опазване и ползване на дивеча.

(2) Ловното сдружение ръководи и организира дейността на дружините по възпроизводството, стопанисването, опазването и ползването на дивеча върху предоставените им ловностопански райони.

(3) Ловното сдружение представлява и защитава интересите на ловците, сдружени при условията и по реда на чл. 29, пред съответните държавни и общински органи.

(4) Ловните сдружения по ал. 1 са юридически лица, регистрирани при условията и по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

Чл. 31. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) (1) Ловните сдружения по чл. 30, ал. 4 могат да учредяват на доброволен принцип регионални ловни сдружения и национално ловно сдружение.

(2) Национално ловно сдружение е това сдружение, което обединява ловни сдружения, в които броят на членуващите ловци е повече от половината от общия брой на регистрираните в страната лица, придобили право на лов.

(3) Ловните сдружения по ал. 1 са юридически лица, регистрирани при условията и по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

(4) Националното ловно сдружение представлява ловците, сдружени при условията на ал. 2, и защитава техните интереси на национално и международно равнище, както и осъществява дейности във връзка с обучението, повишаване на ловната култура на своите членове, популяризиране на ловния спорт, съдействие за запазване на екосистемите и обогатяване на дивечовите запаси.

Чл. 32. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) (1) Лицата по чл. 30, ал. 4 и чл. 31, ал. 3 не могат да участват в търговски дружества и в други лица, регистрирани по Търговския закон.

(2) Лицата по чл. 30, ал. 4 и чл. 31, ал. 3 могат да учредяват търговски дружества без право на непарична вноска в тях. Реализираната печалба от дейността на търговските дружества се разпределя за постигане на определените в устава цели на ловните сдружения.

Глава четвърта

СТОПАНИСВАНЕ И ОПАЗВАНЕ НА ДИВЕЧА

Раздел I

Стопанисване на дивеча

Чл. 33. Стопанисването на дивеча обхваща дейностите по запазване и обогатяване на видовото разнообразие, подобряване на местообитанията, опазване и възпроизводство на дивеча, гарантиране на биологичния минимум, достигане и поддържане на допустимите запаси, осигуряване на рационално и устойчиво ползване в ловностопанските райони.

Чл. 34. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Дивечът в страната се стопанисва от държавните дивечовъдни станции, държавните лесничейства, лицата по чл. 11 и ловните сдружения по чл. 30, ал. 4 и по чл. 31, ал. 1.

Чл. 35. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Държавните дивечовъдни станции и лицата по чл. 11 стопанисват дивеча в определените им ловностопански райони и обособени бази за интензивно стопанисване на дивеча.

Чл. 36. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) (1) Държавните лесничейства стопанисват дивеча в определени със заповед на началника на Националното управление по горите дивечовъдни участъци по чл. 10 и обособени бази за интензивно стопанисване на дивеча в района им на дейност.

(2) Държавните лесничейства предоставят стопанисването на дивеча чрез пряко договаряне на ловните сдружения по чл. 30, ал. 4 в ловностопанските райони и обособени бази за интензивно стопанисване на дивеча, извън тези по ал. 1 и чл. 35.

(3) Условието и редът за пряко договаряне за стопанисване на дивеча се уреждат в правилника за прилагане на закона.

Чл. 37. Лицата по чл. 34 са длъжни да:

1. организират и извършват подхранването на дивеча;
2. създават и поддържат специализирана фуражна база за дивеч;
3. изграждат ловностопански съоръжения;
4. регулират числеността на дивеча;
5. участват в таксацията на дивеча;
6. опазват дивеча и участват в неговата охрана.

Чл. 38. Изграждане на ловностопански съоръжения върху земи и гори, собственост на физически и юридически лица, се извършва след сключване на договор с тях при спазване изискванията на ловоустройствените проекти.

Чл. 39. (1) За подхранването на дивеча се създава и поддържа специализирана фуражна база при условия и по ред, определени с правилника за прилагането на закона.

(2) Площи за специализирана фуражна база се предоставят безвъзмездно от държавния земеделски и горски фонд.

Чл. 40. (1) За запазване на екологичното равновесие и устойчиво развитие на популациите при доказана необходимост се регулира числеността на някои видове дивеч при условия и по ред, определени с правилника за прилагането на закона.

(2) Подивелите и скитащи кучета и котки в ловностопанските райони се унищожават.

Чл. 41. (1) Аклиматизацията и реаклиматизацията на дивеча в страната се извършват по дългосрочна програма, съгласувана с Министерството на околната среда и водите и утвърдена от началника на Националното управление по горите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Разселването на дивеч се извършва за опресняване на кръвта, задивечаване, поддържане на биоразнообразие и ловуване по ежегодна програма, утвърдена от началника на Националното управление по горите, при условия и по ред, определени в правилника за прилагане на закона. Разселването и ползването се осъществяват под контрола на държавните лесничейства, държавните дивечовъдни станции и ловните сдружения по чл. 30 и 31.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) За отстрела на разселения дивеч за ловуване се утвърждава допълнителен план за ползване, като лицата, които го стопанисват, не заплащат вноска за ползването му.

Чл. 42. (1) (Предишен текст на чл. 42 - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Ветеринарномедицинският надзор и борбата с болестите по дивеча в национален мащаб се осъществяват от специализираните органи на Министерството на земеделието и горите - Националната ветеринарномедицинска служба и Националното управление по горите.

(2) (Нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Министърът на земеделието и горите издава наредба за условията и реда за производство на дивеч във фермерни условия и полусвободно развъждане.

(3) (Нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Профилактиката на дивеча се извършва съгласно утвърдена от министъра на земеделието и горите държавна профилактична програма съгласно Закона за ветеринарномедицинската дейност.

Чл. 42а. (Нов - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) (1) Началникът на Националното управление по горите създава поделение Национална научноизследователска станция по ловно стопанство, биология и болести на дивеча, което е самостоятелно юридическо лице.

(2) Националната научноизследователска станция по ловно стопанство, биология и болести на дивеча е специализирана за научноизследователска, диагностична и консултантска дейност по:

1. ловно стопанство, биология, технологии за отглеждане и развъждане на дивеча;
2. болести и мониторинг върху устойчивото развитие на дивеча и зоофилактика.

(3) Устройството и редът за осъществяване дейността на Националната научноизследователска станция по ловно стопанство, биология и болести на дивеча се уреждат с правилник, издаден от началника на Националното управление по горите.

Раздел II

Ползване на дивеча

Чл. 43. (1) Ползването на дивеча се осъществява чрез ловуване.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Ловуване е убиване, улавяне, преследване и нараняване на дивеч, както и вземане, пренасяне, укриване, превозване на намерен, ранен и убит дивеч или на разпознаваеми части от него, събиране и вземане на яйца от птици - обект на лов.

(3) Ловуване е и престой или движение на лица извън населени места с издадено от калъф и сглобено ловно оръжие, независимо дали е заредено или не.

Чл. 44. (1) Ловуването се извършва индивидуално и групово.

(2) На едър дивеч се ловува индивидуално съгласно методите на подборното ловуване. На дива свиня се допуска и групово ловуване.

(3) На дребен, местен и прелетен дивеч се ловува индивидуално и групово.

(4) На хищници се ловува индивидуално, групово, чрез организиране на хайки и по време на лов на други видове дивеч.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Хайки се организират от лицата, стопанисващи дивеча, по тяхна инициатива, по искане на общинската администрация или на Националната ветеринарномедицинска служба. За провеждане на хайка се издава заповед от директора на държавното лесничество или на държавната дивечовъдна станция, съгласувана със съответното регионално управление на горите.

Чл. 45. (1) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) За всеки ловностопански район ежегодно се утвърждава план за ползване на дивеча.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Общият план за ползване на дивеча в страната се утвърждава от министъра на земеделието и горите или от упълномощено от него длъжностно лице по предложение на началника на Националното управление по горите.

Чл. 46. (1) Планът за ползване на дивеча в държавните дивечовъдни станции и в обектите по чл. 11 се утвърждава от началника на Националното управление по горите.

(2) Планът за ползване в останалите ловностопански райони се утвърждава от началника на регионалното управление на горите по предложение на директора на държавното лесничество.

(3) Планът за ползване на разселения дивеч се утвърждава от директора на държавното лесничество.

(4) Проектнопланове за ползване на дивеча се изготвят от лицата по чл. 34.

(5) Условието и редът за изготвяне на планове за ползване се уреждат с правилника за прилагането на закона.

Чл. 47. Организираният ловен туризъм се провежда при условия и по ред, определени с правилника за прилагането на закона.

Чл. 48. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) (1) Ловуването в държавните дивечовъдни станции, в дивечовъдните участъци и в базите за интензивно стопанисване на дивеча, стопанисвани от държавните лесничества, се извършва по реда на организирания ловен туризъм.

(2) Селекционният и санитарният отстрел, както и отстрелът на хищници в държавните дивечовъдни станции, в дивечовъдните участъци и в базите за интензивно стопанисване на дивеча, стопанисвани от държавните лесничества, се осъществява от служителите в тях или от лица с придобита квалификация по реда на чл. 26 и 27 или по реда на организирания ловен туризъм.

Чл. 49. Ловуването в обектите по чл. 11 се извършва по реда на закона съобразно техния статут.

Чл. 50. Ловуването в ловностопанските райони, в които стопанисването на дивеча е предоставено от държавното лесничество по реда на чл. 36, се извършва по реда на закона и при условия, определени от лицата, които стопанисват дивеча.

Чл. 51. (Отм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.)

Чл. 52. (Изм. - ДВ, бр. 26 от 2001 г., отм., бр. 79 от 2002 г.)

Чл. 53. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) (1) Лицата, стопанисващи дивеча, заплащат годишна вноса за ползване.

(2) Сроковете, условията и редът за определяне размера на годишната вноса за ползване на дивеча и за нейното разходване се уреждат с правилника за прилагане на закона.

Чл. 54. (1) Сроковете, дните, методите и нормите на ловуване се определят с правилника за прилагането на закона.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) В зависимост от биологичното развитие на дивеча, щетите, нанесени от него, и эпизоотичната обстановка министърът на земеделието и горите по предложение на началника на Националното управление по горите или на генералния директор на Националната ветеринарномедицинска

служба и след съгласуване с министъра на околната среда и водите със заповед променя сроковете за ловуване, регулира числеността на дивечовите запаси, както и ограничава или забранява лова на някои видове дивеч.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) За регулиране числеността на някои видове дивеч и при възникнала епизоотична обстановка се осигуряват средства от държавния бюджет.

(4) Ловуване с научноизследователски цели се разрешава от началника на Националното управление по горите през цялата година при условия и по ред, определени в правилника за прилагането на закона.

(5) Регулиране на числеността на защитени и други видове диви животни се разрешава от началника на Националното управление по горите след съгласуване с Министерството на околната среда и водите.

Чл. 55. Ловец, отстрелял едър дивеч, го маркира с предоставената за целта марка от държавното лесничейство или дивечовъдната станция.

Чл. 56. (1) Ловуването се извършва с гладкоцевно или нарезно огнестрелно ловно оръжие.

(2) Ловно огнестрелно оръжие е това оръжие, което конструктивно е пригодно за тази цел и отговаря на техническите изисквания за безопасност.

(3) Разрешение за закупуване, носене и съхраняване на ловно оръжие и боеприпаси се издава от органите на Министерството на вътрешните работи по реда на Закона за контрол върху взривните вещества, огнестрелните оръжия и боеприпасите.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Подборното ловуване се извършва с нарезно ловно оръжие или с гладкоцевно ловно оръжие с куршум. Право на придобиване, носене и употреба на ловно нарезно оръжие имат само лицата, придобили квалификация по реда на чл. 26.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) При ловуване могат да се използват ловни кучета. Породните групи и изискванията, на които трябва да отговарят ловните кучета, условията за тяхното използване и редът за провеждане на изпитания с тях се определят с наредба на министъра на земеделието и горите.

(6) Регулирането на някои видове дивеч, както и улавянето на жив дивеч, може да се извършва и с други подходящи средства при условия и по ред, определени в правилника за прилагането на закона.

Чл. 57. (1) За провеждане на лов се издава писмено разрешително при условия и по ред, определени в правилника за прилагането на закона, след заплащане на такса за издаването му по тарифа, одобрена от Министерския съвет.

(2) Разрешителните за лов са по образец, утвърден от министъра на земеделието и горите, и се водят на отчет в държавните лесничейства и дивечовъдни станции.

Чл. 58. В разрешителното за лов се вписват имената на ловците, номерата на ловните билети, начинът, датата и мястото на ловуване, видът и броят на разрешения за лов дивеч и името на ръководителя на лова при групов лов.

Чл. 59. Отстреляният дивеч, дивечовите кожи и ловните трофеи принадлежат на ловеца, който ги е придобил, при спазване на условията, определени от стопанисващия дивеча.

Чл. 60. Условията и редът за регистрация и отчитане на отстреляния и придобития дивеч се определят с правилника за прилагането на закона.

Чл. 61. (1) Ловните трофеи се регистрират в държавните лесничейства или в държавните дивечовъдни станции по място на добиването им в едномесечен срок. Нерегистрираните ловни трофеи се отнемат в полза на държавата.

(2) Ловните трофеи се оценяват от оценителни комисии, назначени със заповед на началника на Националното управление по горите.

Чл. 62. За регистрация и оценка на ловните трофеи се заплаща такса по тарифа, одобрена от Министерския съвет.

Чл. 63. (1) Лицата, намерили и взели паднали дивечови рога, ги предават в държавните лесничейства или в дивечовъдните станции.

(2) Лицата по ал. 1 могат да придобиват падналите дивечови рога след заплащане на такса по тарифа, определена от Министерския съвет.

Чл. 64. Забранява се ловуването във:

1. (доп. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) разсадници и ловни развъдници и рибовъдни стопанства;
2. опитни полета и площи за сортово семепроизводство;
3. ливади - до окосяването им;
4. новозасадени лозя;
5. лозя - от резитба до приключване на гроздобера;
6. зеленчукови и овощни градини и бостани - до обирането им;
7. житни култури - от 1 април до ожънването им;
8. оризищата - от 15 март до прибирането им;
9. (отм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.).

Чл. 65. При ловуване се забранява използването на следните средства и методи:

1. огнестрелни оръжия, неотговарящи на изискванията на чл. 56, ал. 1 и 2, лъкове и арбалети;
2. капани, примки и мрежи, лепила и ями (трапове), ако се прилагат за неизбирателен лов или за убиване;
3. отровни или упойващи вещества, както и стръв с такива вещества;

4. (изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) електрически звуковъзпроизвеждащи устройства и изкуствени източници на светлина, както и приспособления за осветяване на целта;
5. огледала и други заслепяващи предмети;
6. електрически уреди, способни да убиват или да зашеметяват;
7. живи животни, използвани като примамка;
8. експлозиви, обгазяване или опушване;
9. приспособления за нощна стрелба, съдържащи електронен преобразувател или увеличител на образа;
10. моторни превозни средства;
11. летателни средства;
12. ловни соколи и други грабливи птици, независимо от вида и произхода им, както и ловни хрътки;
13. (нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) моторни плавателни съдове, които се движат със скорост над 5 км/час, а в Черно море - над 18 км/час.

Раздел III

Опазване на дивеча

Чл. 66. (1) Контролът по опазването на дивеча във всички ловностопански райони се осъществява от Министерството на земеделието и горите и от Министерството на околната среда и водите.

(2) Министерството на околната среда и водите осъществява контрол по опазването на генетичния фонд.

Чл. 67. (1) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Опазването и охраната на дивеча във всички ловностопански райони се извършват от държавните лесничейства и дивечовъдните станции. Непосредствената охрана се осъществява от ловни стражари.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Ловните сдружения по чл. 30 и 31 могат да организират охрана на предоставения за стопанисване дивеч в определените им ловностопански райони. Непосредствената охрана се осъществява от ловни надзиратели.

(3) Ловните стражари имат правата на горските стражари по Закона за горите.

(4) Ловните стражари в поверените им охранителни участъци:

1. охраняват дивеча и рибата;
2. следят спазването на режима за стопанисване и ползване на дивеча;
3. следят състоянието на дивеча и изпълнението на ловностопанските мероприятия в поверените им участъци;
4. проверяват всички документи за лов, риболов, сеч, паша и ползването на лечебни растения, установени със Закона за лечебните растения;
5. извършват проверки на личния багаж на ловуващите лица;
6. (изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) спират за проверка превозни средства в поверените им охранителни участъци, използвайки стоп-палка и зелена сигнална лампа за моторните превозни средства със специален режим на движение по образец, утвърден от министъра на земеделието и горите и министъра на вътрешните работи;
7. (изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) съставят актове за констатирани нарушения по този закон;
8. задържат вещите - предмет на нарушението, както и вещите, послужили за неговото извършване;
9. следят за спазването на противопожарните правила;
10. опазват специализираната фуражна база, изградените ловностопански съоръжения, сгради и други обекти в поверените им охранителни участъци;
11. следят за опазването на сватбовищата и токовищата;
12. следят за щети, нанесени от и на дивеча;
13. (нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) залавят и отвеждат нарушителите с неустановена самоличност в най-близкото поделение на Министерството на вътрешните работи;
14. (нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) регулират числеността на хищниците, подивелите и скитащите кучета и котки;
15. (нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) охраняват защитените животински видове и следят за спазването на режимите на защитените територии.

(5) Горските стражари в поверените им охранителни участъци и служителите по горите по смисъла на чл. 30 от Закона за горите, както и служителите по охрана на защитените територии - изключителна държавна собственост, изпълняват функциите и имат правата на ловния стражар.

(6) (Нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Ловните надзиратели в поверените им ловностопански райони имат правата на ловните стражари, с изключение на тези по ал. 4, т. 4 и 13, като имат право да проверяват всички документи за лов и риболов, както и да спират за проверка превозни средства в поверените им охранителни участъци, използвайки стоп-палка по ал. 4, т. 6.

Чл. 68. (1) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) В държавните дивечовъдни станции охраната се осъществява по охранителни участъци с площ до 1500 хектара.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) В района на дейност на държавните лесничейства извън горския фонд охраната се осъществява по охранителни участъци с площ над 5000 хектара.

(3) В обектите по чл. 11 охраната на дивеча се осъществява от лицата, които ги стопанисват.

(4) Ловните сдружения и българските юридически лица, на които е предоставено стопанисването на дивеча, могат да организират и собствена охрана на дивеча при условия и по ред, определени с правилника за прилагането на закона.

Чл. 69. (1) За защита на дивеча и неговите местообитания се забранява паленето на стърнища, слогове, крайпътни ивици, площи със суха растителност и на растителността във високопланинските пасища.

(2) Земеделската и горската техника се оборудва със съоръжения за опазване на дивеча.

Чл. 70. (1) Проектирането на ловностопански мероприятия се съгласува с комисията по ловно стопанство към държавното лесничейство.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Забранява се повреждането или унищожаването на сватбовища и токовища.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) През брачния сезон на благородния елен и глухара в района на трайно установените места за размножаване се преустановяват горкостопански, строителни, ремонтни и други работи, нарушаващи спокойствието на дивеча.

Глава пета

ТЪРГОВИЯ С ДИВЕЧ И ДИВЕЧОВИ ПРОДУКТИ

Чл. 71. (1) (Предишен текст на чл. 71 - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Търговия с жив дивеч се извършва за разселване в природата, за фермено отглеждане, за нуждите на зоокътове, зооградини и зоопаркове, за внос и износ.

(2) (Нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Разселването на дивеч съгласно условията на програмата по чл. 41, ал. 2 между държавните дивечовъдни станции, дивечовъдните участъци, стопанисвани от държавните лесничейства, и базите за интензивно стопанисване на дивеча не е търговска сделка.

Чл. 72. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Търговията с дивеч и дивечови продукти се извършва при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

Чл. 73. (1) Българските ловци, притежаващи ловни трофеи и дивечови кожи, могат да ги даряват, заменят или продават. Новите собственици на ловните трофеи в срок 14 дни след извършване на сделката ги регистрират в държавното лесничейство по местоживеене.

(2) Падналите дивечови рога се даряват, заменят или продават, придружени с документ за платената такса.

(3) Притежателите на ловни трофеи са длъжни да ги предоставят за участие в национални и международни ловни изложби.

(4) Забраняват се сделки с нерегистрирани ловни трофеи.

(5) (Нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Дейностите по обработка на ловни трофеи се организират при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

Чл. 74. (1) Износът и вносът на жив дивеч и генетичен материал се разрешават от началника на Националното управление по горите след съгласуване с министъра на околната среда и водите.

(2) Ловните трофеи, падналите дивечови рога и дивечовите продукти се изнасят от страната при условия и по ред, определени в правилника за прилагането на закона.

Чл. 75. Вносът на жив дивеч и яйца от птици - обект на лов, предназначени за аклиматизация, опресняване на кръвта и разселване, се освобождава от митнически сборове и такси.

Чл. 76. (1) Организираният ловен туризъм включва предлагане и ползване на дивеч, добиване на ловни трофеи и дивечови продукти, фотолов, както и обслужващите го дейности.

(2) Министърът на земеделието и горите по предложение на началника на Националното управление по горите ежегодно утвърждава минимални цени за организирания ловен туризъм.

(3) Дейностите по ал. 1 се организират от стопанисващите дивеча при условия и по ред, определени с правилника за прилагането на закона.

Чл. 77. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Началникът на Националното управление по горите категоризира базите за ловен туризъм при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

Глава шеста

ЩЕТИ И ОБЕЗЩЕТЕНИЯ

Чл. 78. (1) Лицата, стопанисващи дивеча, изпълняват предвидените в лovoустройствения проект мероприятия за ограничаване на щети от дивеча.

(2) Собствениците на земи и гори изпълняват предвидените в Закона за опазване на селскостопанското имущество, Закона за горите и в други нормативни актове мерки с цел ограничаване на щети, които може да нанесе дивечът.

Чл. 79. (1) (Предишен текст на чл. 79 - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Обезщетенията за щети, нанесени от дивеча в ловностопанските райони на земеделски култури, горска растителност и на домашни животни в разрешените за паша райони, се заплащат от лицата, стопанисващи дивеча.

(2) (Нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Обезщетения за щети, нанесени от кафявата мечка и кormорана, се заплащат от Министерството на околната среда и водите.

Чл. 80. Обезщетения за щети, нанесени от дивеча, не се изплащат в случаите, когато:

1. няма видими увреждания на горските култури и насаждения;
2. щетите, нанесени на селскостопанските култури и трайните насаждения, са до 5 на сто;
3. не са изпълнени мерките по чл. 78, ал. 2;

4. щетите са нанесени от прелетен дивеч;

5. щетите са нанесени на земеделски култури и горска растителност в райони, където се извършва паша на домашен добитък.

Чл. 81. (1) Обезщетенията за щети, нанесени на дивеча в резултат на неправилна употреба на химически средства за защита на земеделските и горските култури, или такива, забранени за употреба, се заплащат от лицата, взели решение за тяхната употреба или допуснали използването им.

(2) Обезщетенията за щети, нанесени на дивеча при експлоатация на горска и земеделска техника, се заплащат от извършителя.

(3) Обезщетенията за щети, нанесени на специализираната фуражна база и на ловностопанските съоръжения, се заплащат от извършителя.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 26 от 2001 г.) Обезщетенията за щети, нанесени на дивеча, се заплащат на лицата, стопанисващи дивеча, в чиито ловностопански райони е причинена вредата.

Чл. 82. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Щетите, нанесени от дивеча, се установяват от комисия, назначена със заповед на директора на държавното лесничество или на държавната дивечовъдна станция при условия и по ред, определени в правилника за прилагане на закона.

Чл. 83. Размерът на обезщетенията за щетите, нанесени на дивеча, се определя с наредба, приета от Министерския съвет.

Глава седма

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 84. (1) Който ловува, без да притежава редовно заверен билет за лов или с билет за лов, но без писмено разрешително за ловуване, или ловува извън определените в разрешителното места, без да е убил или уловил дивеч, се наказва с глоба от 50 до 400 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено в забранено за лов време, в забранено за лов място или със забранени средства, лицето се наказва с глоба от 100 до 800 лв.

(3) (Нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Който ловува, без да носи ловен билет, се наказва с глоба 50 лв., освен ако не подлежи на по-тежко наказание.

(4) (Нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Когато броят на ловците при групов лов е по-голям от разрешения, ръководителят на лова се наказва с глоба от 50 до 300 лв.

Чл. 85. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Който взема, пренася, превозва или укрива намерен жив, ранен или убит дивеч или разпознаваеми части от него без писмено разрешително за ловуване, се наказва с глоба от 200 до 1000 лв.

Чл. 86. (1) Който убие или улови дивеч, без да притежава редовно заверен билет за лов или с билет за лов, но без разрешително за ловуване, или извън определеното в него място, се наказва с глоба:

1. за дребен дивеч - от 300 до 1000 лв., но не по-малко от трикратния размер на причинената щета;

2. за едър дивеч - от 500 до 5000 лв., но не по-малко от трикратния размер на причинената щета.

(2) Който убие или улови дивеч в забранено за лов време, в забранено за лов място или със забранени средства, се наказва с глоба:

1. за дребен дивеч - от 600 до 2000 лв., но не по-малко от трикратния размер на причинената щета;

2. за едър дивеч - от 1000 до 10 000 лв., но не по-малко от трикратния размер на причинената щета.

(3) (Нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Който убие при подборно ловуване или като ловен водач позволи отстрела на едър дивеч, различен от вписания в разрешителното за ловуване, се наказва с глоба от 50 до 400 лв.

Чл. 87. Който превиши нормите на отстрел, определени в правилника за прилагането на закона, се наказва с глоба от 50 до 500 лв., а дивечът се отнема в полза на държавата.

Чл. 88. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Който събира и взема яйца от птици - обект на лов, без писмено разрешително за ловуване, събира и присвоява дивечови рога в нарушение на чл. 63, се наказва с глоба от 50 до 100 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

Чл. 89. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) (1) Когато нарушението по чл. 84, ал. 1 и 2, чл. 85 и чл. 86, ал. 1 и 2 е извършено повторно в двегодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, глобата е в двоен размер.

(2) Когато нарушението по чл. 86, ал. 3 е извършено повторно в двегодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, глобата е в троен размер.

Чл. 90. Който укрива, продава или превозва незаконно придобит от друго дивеч или ловен трофей, или нерегистрирани ловни трофеи, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 100 до 2000 лв.

Чл. 91. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Който не изпълни разпореждания на длъжностните лица по охраната на дивеча, дадени в кръга на правомощията им по чл. 67, ал. 4, т. 4 - 12, се наказва с глоба от 50 до 200 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

Чл. 92. Водач на превозно средство, който не спре след подаден сигнал от длъжностно лице по охрана на дивеча, се наказва с глоба от 50 до 500 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

Чл. 93. (1) Който нанесе щети на ловностопанските съоръжения и на специализираната фуражна база, се наказва с глоба от 50 до 1000 лв.

(2) Който наруши забраната на чл. 69, ал. 1, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв.

Чл. 94. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) (1) Лице, извършило нарушение по чл. 84, ал. 1 и 2, чл. 85 и чл. 86, ал. 1, се лишава и от право на ловуване за срок от една до три години.

(2) Лице, извършило нарушение по чл. 86, ал. 2 и чл. 89, ал. 2, се лишава и от право на ловуване за срок от три до пет години.

Чл. 95. (1) При нарушенията по чл. 84, 85 и 86 оръжието и другите средства за ловуване се отнемат в полза на държавата, а незаконно придобитите дивеч, ловни трофеи и дивечови продукти се предават на органите на Националното управление по горите.

(2) Когато в случаите по ал. 1 като средство за ловуване е използвано превозно средство, независимо от това чия собственост е, то се отнема в полза на държавата.

(3) Когато дивечът, ловните трофеи, дивечовите продукти, превозните средства, оръжието и другите средства за ловуване по ал. 1 и 2 не могат да се отнемат, нарушителите заплащат освен обезщетението и тяхната равностойност.

Чл. 95а. (Нов - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) При убиване или отравяне на дивеч вследствие ползване на токсични препарати нарушителите се наказват с глоба от 500 до 1500 лв., но не по-малко от стойността на причинената вреда.

Чл. 96. (1) Нарушенията по закона се установяват с актове, съставени от длъжностните лица по чл. 67 или от упълномощени служители на Министерството на вътрешните работи, а наказателните постановления се издават от министъра на земеделието и горите или от министъра на вътрешните работи, или от упълномощени от тях длъжностни лица.

(2) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Не подлежат на обжалване наказателни постановления, с които е наложена глоба до 100 лв., включително е постановено отнемане в полза на държавата на вещи, чиято стойност е до 1000 лв., или обезщетението за причинени щети е на същата стойност.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на закона:

1. "Ловно стопанство" е комплекс от дейности, свързани със стопанисването, опазването и ползването на дивеча, с организацията и устройството на ловната площ на Република България и с търговията с дивеч и дивечови продукти.

2. "Популационен принцип" е едроплошно стопанисване на дивеча, съобразено с биологичните особености и целогодишните му местообитания, съчетаващо интересите на вида в рамките на популацията при определени полово съотношение и възрастова структура.

3. "Популация" е съвкупност на индивиди от даден вид дивеч, характеризираща се с плътност на запаса, която осигурява съществуването и нормалното възпроизводство на вида върху определена територия.

4. "Ферма" е заградена територия за развъждане или отглеждане на животински видове, подчиняващо се на определени технологични и ветеринарномедицински изисквания.

5. "Развъдник" е част от ловностопански район, в който се създават всички необходими условия за запазване и размножаване на дивеча. Ловува се по изключение на някои видове хищници.

6. "Подборно ловуване" е ловностопанско мероприятие за поддържане на дивечови запаси при определени възрастова структура, полово съотношение и трофейни качества.

7. "Биологичен минимум" е броят животни, под който е застрашено съществуването на даден вид.

8. "Допустим запас" е броят животни от даден вид, който може да се поддържа в ловностопанския район на базата на естествената производителност на местообитанията, съчетано с провеждане на ловностопански мероприятия, отчитайки взаимодействието с конкурентните видове и недопускането на щети над 10 процента.

9. "Токовище" е място за размножаване на глухари.

10. "Организиран ловен туризъм" е възмездно ползване на дивеч и дивечови продукти от ловци, свързано със създаване на определена организация и ползване на услуги.

11. "Фондови граници" са границите между земеделския и горския фонд.

12. "Ловец" е физическо лице, придобило право на лов.

13. "Интродукция" е успешно извършена аклиматизация на чужди животински видове.

14. "Фотолов" е заснемане със снимачна техника на диви животни и птици в естествената им среда.

15. "Бази за ловен туризъм" са сгради и прилежащите към тях терени и инфраструктури, специализирани за нуждите на ловния туризъм.

16. "Право на ловуване" е правото да се убива, улавя, преследва и нанася дивеч, да се взема, пренася, превозва намерен, ранен и убит дивеч или разпознаваеми части от него, да се събират и вземат яйца от птици - обект на лов, както и престоят или движението на лица извън населените места с извадено от калъф и сглобено ловно оръжие, независимо дали е заредено или не.

17. (Нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) "База за интензивно стопанисване на дивеча" е заградена територия, устроена в ловностопанско отношение за полусвободно отглеждане на дивеч при численост над допустимия запас на местообитанието съобразно бонитета.

18. (Нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) "Рибовъдно стопанство" е изкуствен воден обект, изграден съобразно изискванията за интензивно отглеждане на различни видове риба.

19. (Нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) "Породни групи" са обособени групи от кучета от една и съща порода с еднакви екстериорни показатели.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. (1) Министърът на земеделието и горите в срок 6 месеца от влизането на закона в сила утвърждава границите на ловностопанските райони.

(2) До утвърждаването на границите на ловностопанските райони дивечът се стопанисва по съществуващото разпределение на ловната площ на страната.

§ 3. (1) Лицата, стопанисващи дивеча до влизането на закона в сила, запазват правото си за ползване на дивеча за ловен сезон 2000 - 2001 г.

(2) Правото на лов, на подборен отстрел и на придружител (ловен водач), придобито от физически лица до влизането на закона в сила, се запазва.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.).

(4) Ловните сдружения по чл. 30 не могат да отказват членство на лица, придобили право на лов, които отговарят на изискванията на техните устави и когато тези лица не членуват в други ловни сдружения.

§ 4. Притежателите на ловни трофеи в 1-годишен срок от влизането на закона в сила са длъжни да ги регистрират.

§ 5. Ловните сдружения се регистрират при спазване изискванията на този закон в срок 9 месеца от влизането на закона в сила.

§ 6. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Финансирането на дейностите по управлението, опазването и охраната на дивеча на държавните дивечовъдни станции, както и на държавните лесничейства за дивечовъдните участъци, в които стопанисват дивеча, се осъществява чрез бюджета на Министерството на земеделието и горите.

§ 7. Законът отменя Закона за ловното стопанство (обн., ДВ, бр. 91 от 1982 г.; изм., бр. 13 от 1997 г. и бр. 11 от 1998 г.).

§ 8. В Закона за данък върху добавената стойност (обн., ДВ, бр. 153 от 1998 г.; попр., бр. 1 от 1999 г.; изм., бр. 44, 62, 64, 103 и 111 от 1999 г., бр. 63 от 2000 г.) в чл. 14, ал. 1 се създава т. 7:

"7. продажбата на дивеч, ловни трофеи, дивечови продукти и обслужващите ги дейности на чужденци чрез организирания ловен туризъм по смисъла на Закона за лова и опазване на дивеча."

§ 9. В Закона за горите (обн., ДВ, бр. 125 от 1997 г.; изм., бр. 79 и 133 от 1998 г., бр. 26 от 1999 г. и бр. 29 от 2000 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 21 се създава т. 7:

"7. ловното стопанство."

2. В чл. 23, ал. 2 се създава т. 5:

"5. ловното стопанство."

3. В чл. 57:

а) създава се нова ал. 5:

"(5) Дървесината от горите - собственост на държавата, се ползва от държавните дивечовъдни станции в определения им район срещу заплащане на такса на корен.";

б) досегашната ал. 5 става ал. 6.

4. В чл. 93 се правят следните изменения и допълнения:

а) точки 6, 7 и 21 се изменят така:

"6. такси за право на лов, за издаване и заверяване на билети за лов, за издаване на удостоверения за подборен отстрел, за ловни водачи и други по чл. 28, ал. 2 от Закона за лова и опазване на дивеча;

7. такси за издаване и съгласуване на удостоверения, разрешителни, позволителни и други писмени документи, изискващи се по Закона за лова и опазване на дивеча;"

"21. такси за регистрация и оценка на ловни трофеи по чл. 62 и такси за паднали дивечови рога по чл. 63 от Закона за лова и опазване на дивеча.";

б) създават се т. 22, 23, 24, 25, 26, 27 и 28:

"22. глоби за извършени нарушения по Закона за лова и опазване на дивеча;

23. средства от продажба на вещи, отнети в полза на държавата по Закона за лова и опазване на дивеча;

24. такси по чл. 52 и вноски по чл. 53, ал. 1 от Закона за лова и опазване на дивеча;

25. средства от държавния бюджет за издръжка, застраховка и обезщетения на ловната стража;

26. средства от български и чуждестранни физически и юридически лица и неправителствени организации за развитие на ловното стопанство, научноизследователска и приложна дейност;

27. средства от държавния бюджет по чл. 54, ал. 3 от Закона за лова и опазване на дивеча;

28. остатъци от предходната година."

5. В чл. 95 се правят следните изменения и допълнения:

а) досегашният текст става ал. 1 и в нея:

аа) точка 11 се изменя така:

"11. издръжка на държавните дивечовъдни станции;"

бб) създават се т. 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47 и 48:

"29. възпроизводство на дивеча;

30. изграждане, поддръжка и ремонт на ловностопански съоръжения и сгради;

31. аклиматизация, реаклиматизация и разселване на дивеча;
32. създаване и поддържане на специализирана фуражна база;
33. изплащане на възнаграждения за регулиране числеността на хищниците;
34. опазване и охрана на дивеча в ловностопанските райони;
35. издръжка на ловни музеи и организиране на ловни изложения;
36. издаване на печатни произведения, пропагандна и рекламна дейност, нагледни помагала и обучение;
37. издръжка, застраховка и обезщетения на ловната стража;
38. изготвяне на ловоустройствени проекти;
39. доставка на материали, инструменти, оръжие и съоръжения за държавните дивечовъдни станции и държавните лесничества;
40. научно обслужване и внедрителска дейност в ловното стопанство;
41. провеждане на международна дейност, свързана с ловното стопанство;
42. строителство, придобиване, поддръжка, ремонт и други присъщи разходи за дълготрайни материални активи - собственост на държавните дивечовъдни станции;
43. оценка на ловни трофеи;
44. допълнително материално стимулиране в размер 30 на сто от постъпилите в Националния фонд "Българска гора" суми от влезли в сила наказателни постановления по ред, определен от началника на Националното управление по горите;
45. ловностопанския район, предоставен за стопанисване на дивеча от държавните лесничества, в размер 80 на сто от постъпилите от него вноски по чл. 53, ал. 1 от Закона за лова и опазване на дивеча;
46. дивечовъдни участъци, предоставени на научни институти, висши училища и обекти за особено важни държавни нужди, в размер 80 на сто от постъпилите от тях такси по чл. 52 от Закона за лова и опазване на дивеча;
47. собствениците на земи и гори, чиято собственост попада в района на държавните дивечовъдни станции, в размер 24 на сто от постъпилите такси по чл. 52 от Закона за лова и опазване на дивеча, и се разпределят от комисиите по ловно стопанство;

48. закупуване на земи от физически или юридически лица за дивечови ниви.";

б) създава се ал. 2:

"(2) Средствата по ал. 1, т. 45 и 46 се разпределят от комисиите по ловно стопанство към държавните лесничества по следния начин: 30 на сто за собствениците на земи и гори и 70 на сто - за ловностопански мероприятия и обезщетения за нанесени щети от дивеча за ловностопанския район, от който са постъпили."

§ 10. В Закона за защитените територии (обн., ДВ, бр. 133 от 1998 г.; изм., бр. 98 от 1999 г., бр. 28 и 48 от 2000 г.) в чл. 14 се създава ал. 4:

"(4) Заграждане на площи в защитени територии, без тези в резерватите и националните паркове, се допуска за изграждане на бази за развъждане на дивеч след съгласуване с министъра на околната среда и водите."

§ 11. Министерският съвет приема правилник за прилагането на закона в 6-месечен срок от влизането му в сила.

§ 12. Изпълнението на закона се възлага на министъра на земеделието и горите. В защитените територии - изключителна държавна собственост, обявени със Закона за защитените територии, изпълнението на закона се възлага на министъра на околната среда и водите.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за лова и опазване на дивеча (ДВ, бр. 79 от 2002 г.)

§ 61. Ловните дружини и сдружения по чл. 29 и чл. 30, ал. 1 привеждат структурите си в съответствие с изискванията на този закон в срок 9 месеца от влизането му в сила.

§ 62. Договорите за стопанисване на дивеча, сключени до влизане в сила на този закон, с изключение на договорите по чл. 36, ал. 2 имат действие до края на ловен сезон 2002 - 2003 г. Договорите за стопанисване на дивеча след ловен сезон 2002 - 2003 г. се сключват при спазване разпоредбите на този закон.

§ 63. Навсякъде в закона думите "ръководителя/т на Националното управление по горите" се заменят съответно с "началника/ът на Националното управление по горите".

.....

§ 65. Държавните предприятия по чл. 9, ал. 1 са правоприменници на съответните дивечовъдни станции, съществували до влизане в сила на този закон, и поемат активите и пасивите им по баланса към 1 януари 2002 г.

§ 66. Трудовите правоотношения с работниците и служителите от държавните дивечовъдни станции се уреждат по реда на чл. 123 от Кодекса на труда.

§ 67. Държавните предприятия по чл. 9, ал. 1 не подлежат на приватизация по реда на Закона за приватизация и следприватизационен контрол.

§ 68. Ловностопанските райони на създадените с актове на Министерския съвет ловни стопанства "Воден - Ири Хисар" и "Искър" се обособяват като държавни дивечовъдни станции по чл. 8 и чл. 9, ал. 1, 2, 3, 4, 6 и 8 и се стопанисват от Министерския съвет без право на отдаване на други физически или юридически лица.

§ 69. (1) Ловните стопанства "Студен кладенец" и "Еледжик" към Националното сдружение "Съюз на ловците и риболовците в България" се обособяват като дивечовъдни участъци по реда на чл. 10 и без да са налице условията на чл. 7, ал. 4 и 6.

(2) Стопанисването на дивеча в участъците по ал. 1 се предоставя от Националното управление по горите на лицата, стопанисвали дивеча в съответните площи до 30 септември 2000 г., или на техните правоприемници чрез пряко договаряне срещу заплащане на вноски по чл. 53.

(3) Договорите по ал. 2 се сключват за срок от 5 до 13 години в зависимост от основния вид дивеч в ловностопанския район.

Приложение № 1 към чл. 5, ал. 2, т. 1 и ал. 5

(Изм. - ДВ, бр. 77 от 2002 г.,

бр. 79 от 2002 г.,

доп., бр. 88 от 2005 г.)

СПИСЪК на бозайници и птици - обект на лов

I. Бозайници: А. ЕДЪР ДИВЕЧ 1. Благороден елен (*Cervus elaphus* L.) 2. Елен лопатар (*Cervus dama* L.) 3. Сърна (*Capreolus capreolus* L.) 4. Дива свиня (*Sus scrofa* L.) 5. (Доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Дива коза (*Rupicapra Rupicapra* L.) + 6. (Отм. - ДВ, бр. 77 от 2002 г., бр. 79 от 2002 г.) 7. Муфлон (*Ovis musimon* Pall.) 8. Зубър (*Bison Bonasus* L.) 9. Тибетски як (*Bos mutus* P.) 10. Алпийски козирог (*Capra idex* L.) 11. Вълк (*Canis lupus* L.) Б. ДРЕБЕН ДИВЕЧ 12. Див заек (*Lepus europaeus* Pall.) 13. Катерица (*Sciurus vulgaris* L.) 14. Ондатра (*Ondatra zibethica* L.) 15. Нутрия (*Myocastor coypus* Mol.) 16. Чакал (*Canis aureus* L.) 17. Лисица (*Vulpes vulpes* L.) 18. Енотовидно куче (*Nictereutes procyonoides* Greg) 19. (Доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Дива котка (*Felis silvestris* Schreb.) + 20. Бялка (*Martes foina* L.) 21. Черен пор (*Mustela putorius* L.) 22. Язовец (*Meles Meles* L.) II. Птици: А. ЕДЪР ДИВЕЧ 1. Глухар (*Tetrao urogallus* L.) 2. Дива пуйка (*Meleagris galloravo* L.) Б. ДРЕБЕН ДИВЕЧ 3. Колхидски фазан (*Phasianus colchicus* L.) 4. Ловни фазани (*Phasianus* sp.) 5. Яребица (*Perdix perdix* L.) 6. Планински кеклик (*Alectoris graeca graeca* Meisner) 7. Тракийски кеклик (*Alectoris graeca cupriotes* Hartert.) 8. Пъдпъдък (*Coturnix coturnix* L.) 9. Токачка (*Numida meleagris* L.) 10. Гривяк (*Columba palumbus* L.) 11. Гургулица (*Streptopelia turtur* L.) 12. Гугутка (*Streptopelia decaocto* Friv.) 13. Голяма белочела гъска (*Anas albifrons* Scop.) 14. Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos* L.) 15. Полудива патица (*Anas platyrhynchos* L.) 16. Лятно бърне (*Anas guerguedula* L.) 17. Зимно бърне (*Anas crecca* L.) 18. Фиш (*Anas penelope* L.) 19. Лопатарка - клопач (*Anas clupearata* L.) 20. Черна качулата потапница (*Aythya/Nycoara/fuligula* L.) 21. Шилоопашата патица (*Anas acuta* L.) 22. Черна лиска (*Fulica atra* L.) 23. (Отм. - ДВ, бр. 77 от 2002 г., бр. 79 от 2002 г.) 24. Горски бекас (*Scolopax rusticola* L.) 25. Обикновена бекасина (*Callinago gallinago* L.) 26. Скорец (*Sturnus vulgaris* L.) 27. Сврака (*Pica pica* L.) 28. Сива врана (*Corvus cornix* L.) 29. Посевна врана (*Cornus frugilegus* L.) 30. Чавка (*Coloeus monedula* L.)

oooooooooooooooooooo

"+" в случаите на изключения по чл. 48 и 49 от Закона за биологичното разнообразие

Приложение № 2

към чл. 9, ал. 1

(Ново - ДВ, бр. 79 от 2002 г.)

Списък на държавните дивечовъдни станции 1. РУСАЛКА - Априлци 2. РОСИЦА - местността Лъгът 3. ЧЕПИНО - местността Чехльово, община Велинград 4. ЧЕКЕРИЦА - местността Чекерица, с. Стряма 5. ЧЕРНИ ЛОМ - Попово 6. АРАМЛИЕЦ - с. Огняново, община Елин Пелин 7. БОРОВО - местността Вълча поляна, община Батак 8. ИЗВОРА - Девин 9. БЕГЛИКА - местността Беглика, община Батак 10. ЖЕНДА - Кърджали 11. ШЕРБА - с. Горен чифлик 12. РОПОТАМО - местността Аркутино, област Бургас 13. ВИТОШКО-СТУДЕНА - с. Кладница 14. КОРМИСОШ - с. Лъки 15. ПАЛАМАРА - с. Венец, област Шумен 16. ОСОГОВО - Кюстендил 17. МИДЖУР - Белградчик 18. МАЗАЛАТ - с. Горно Сахране 19. СЕСЛАВ - гр. Кубрат 20. ДИКЧАН - с. Сатовча, област Благоевград 21. ВИТИНЯ - местността Витиня, област София 22. РАЗЛОГ - Разлог 23. ДУНАВ - Русе 24. ТЕРВЕЛ - гр. Тервел 25. КАРАКУЗ - Дулово 26. БАЛЧИК - Балчик 27. РОДОПИ - местността Снежана 28. ШИРОКА ПОЛЯНА - местността Широка поляна 29. НЕСЕБЪР - Несебър 30. ТОПОЛОВГРАД - Тополовград 31. ПРЕСЛАВ - гр. Преслав 32. ТУНДЖА - Ямбол 33. КОТЕЛ - Котел 34. БОЛЯРКА - Велико Търново 35. РАКИТОВО - Ракитово 36. ГРАМАТИКОВО - Граматиково 37. АЛАБАК - Велинград 38. ВОДЕН - ИРИ ХИСАР 39. ИСКЪР.